

Rapport

**Tilsynsrapport over anmeldt undervisningstilsyn på Fortuna
d.27.november 2019**

3. december 2019

Sagsnummer
2017-0058095

Dokumentnummer
2017-0058095-39

Tilsynets formål

Tilsynet skal sikre, at den interne skole giver et undervisnings-tilbud, der følger folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser.

Oplysning om institutionen:

A. Navn, skolekode og overenskomstpart på Dagbehandlingstilbud	
Fortuna Skolekode: 280 703 Fortuna har en undervisningsoverenskomst med Københavns Kommune fra 2015.	
B. Pædagogisk-psykologisk rådgivning:	C. Samarbejdsrelationer med lokale skoler
Københavnske elever betjenes af den sagsansvarlige psykolog fra elevens bopælsområde. Udenbys elever af PPR i området Nørrebro/Bispebjerg	Kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen skal sørge for, at elever, der er henvist til specialundervisning i anbringelsessteder og dagbehandlingstilbud, kan aflægge folkeskolens 9.- og 10.-klassesprøver på en folkeskole, hvor skolens leder har prøveret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilrettelægge og afholde folkeskolens 9.- og 10.-klassesprøver i anbringelsesstedet eller dagbehandlingstilbuddet. Dette medfører dog ikke, at prøveretten uddeles til den interne skole. Derfor skal den

Fagligt Center
Visitation og Tilsyn
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN-nummer
5798009386311

www.kk.dk

	<p>interne skole samarbejde med den lokale folkeskole om 9.-klasseprøven. Det betyder, at alle formalia omkring prøven skal ske i samarbejde med skolelederen på prøveafholdende folkeskole, da det er denne, der har ansvaret for 9.-klasseprøven.</p> <p>Fortuna benytter sig af prøveretten på Katrinedal skole, og samarbejder uproblematisk med denne omkring afholdelsen af folkeskolens prøver</p>
--	---

D. Institutionsbeskrivelse

Tilgangen på Fortuna er elevens ret til at deltage både i skoledelen og den sociale del, på de præmisser eleven kan. For at det kan lade sig gøre, bliver de sociale og skolefaglige rammer så vidt muligt tilpasset den enkelte elevs udgangspunkt og behov. På den måde forsøger skolen at give eleven en succesfuld oplevelse med at gå i skole så hurtigt som muligt. Eleven mødes anerkendende, og skolen bestræber os på at tage elevens perspektiv, og tilpasse krav forventninger derudfra. Når eleven er tryk i relationen til personalet, arbejdes der med at balancere mellem fortsatte udfordringer og at give eleven mulighed for at trække sig fra aktiviteterne. Fortuna arbejder med små mål, og løbende evalueringer af målene hver 14. dag, hvilket tydeliggør udviklingen for eleven og samtidig sikrer, at personalet løbende regulerer tilgangen og de metodiske overvejelser til eleven. Undervisning foregår individuelt og/eller i små klasser, og Fortuna har en intensiv voksenormering med én voksen per barn.

Behandlingen er omdrejningspunktet for elevens trivsel, og den og behandlingsplanen tilrettelægges af elevens faste psykolog i tæt samarbejde med pædagoger, lærere og psykiater.

Tilsvarende laves der en undervisningsplan, og undervisningsforløbet bliver særligt tilrettelagt ud fra elevens behov, kompetence og niveau i samspil mellem lærer og psykolog. Hos Fortuna er psykologerne på skolen hele dagen og tager del i hverdagslivet. Fortuna inddrager det omkringliggende samfund, for de elever der kan, ved at tage på ture ud af huset til idrætsfaciliteter, besøg på museer eller til Behandlingskolernes egen besøgsgrunde ved Holbæk og Tikøb.

Turene ud af huset giver en masse muligheder for gode oplevelser og træning af sociale færdigheder i det offentlige rum. På besøgsårdene er der heste, grise og kaniner.

Hvis det er muligt for den enkelte elev, lægges der vægt på at al undervisning foregår i fællesskab med andre elever, dog med en individuel tilgang til den enkelte elev. Samtidig er der meget fokus på alternative undervisningsmetoder og rammer, hvilket blandt andet betyder at en del af undervisningen kan foregå i idrætshallen, svømmehallen og uden dørs. Alle eleverne har dagligt motorisk træning på deres skema.

Der lægges vægt på at hverdagen på Fortuna afspejler en normal skoledag, der kører parallelt, og så vidt det er muligt integreret med den enkelte elevs individuelle skema. Sådan bliver tydeligt for eleven, hvilke krav der stilles til en almindelig skoledag, og Fortuna kan arbejde mod at gøre eleven skoleparat.

Skoletilbuddet Fortuna er beliggende på Lersø Park Allé 109.

Fortuna skal primært ses som et 1:1 tilbud, selvom der foregår fællesundervisning i dele af grupperne.

Dagbehandlingsskolen har indskrevet 40 elever på tilsynsdagen.

E. Målgruppebeskrivelse:

Fortuna er et specielt skoletilbud der retter sig til børn og unge, som har særdeles komplekse psykiske problemer, og hvor det har været problematisk at finde det rette skoletilbud. Eleverne har i nogle tilfælde ikke været i skole i mange måneder og for de fleste elever gælder det, at de inden da været igennem mange forskellige skole- og behandlingstilbud, men uden at der har været tilfredsstillende fremskridt.

Personale og undervisning:

A. Beskrivelse af lærere og ledelse
Der er på undervisningstilbuddet ansat 14 folkeskolelærere, 18 pædagoger, 6 miljøterapeuter, 4 psykologer og en sygeplejerske foruden ledelsen. Det ses af oversigten over personalets kompetencer, at det undervisende personales undervisningskompetencer samlet set dækker folkeskolens linjefag.
Lederens navn og funktion samt primære uddannelse: Leder er læreruddannet og cand. pæd. pæd. psyk
B. Beskrivelse af undervisningen generelt
Forefindes undervisningsplaner indeholdende undervisningstid og -forløb: Ja: X Nej:
Undervises der i fuld fagrække og fuldt timetal: Ja.
Fritagelser for fag, prøver samt lægeerklæringer ved nedsat undervisningstid: Skolens ledelse er informeret om reglerne forbundet hermed. Undervisningstiden kan for den enkelte specialundervisningselev kun nedsættes, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 3. Udgiften til disse lægeerklæringer afholdes af skolen, og skal til en hver tid være tilgængelige for tilsynet. Fritagelse for fag Fritagelse for et eller flere af folkeskolens fag kan ikke træde i stedet for at give en elev relevant støtte, herunder specialundervisning. Efter bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan en elev fritages for undervisning i et fag, hvis en elev har usædvanligt store vanskeligheder i et fag, således at det ikke skønnes hensigtsmæssigt at give eleven specialundervisning i faget. Reglerne om fritagelse for et eller flere af folkeskolens fag - dog ikke dansk og matematik - tager sigte på de situationer, hvor funktionsvanskeligheder på afgørende måde hindrer eleven i at få

udbytte af undervisningen i faget. Eleven skal have anden relevant undervisning i de frigjorte timer.
Inden der træffes beslutning om helt at fritage en elev for et fag, bør indholdet i og målet for elevens læring i faget forsøges tilpasset elevens forudsætninger.

Følgende tre betingelser skal være opfyldt:

- forældrene skal samtykke til fritagelsen,
- afgørelsen skal træffes på baggrund af en aktuel pædagogisk-psykologisk vurdering,
- eleven skal have anden undervisning i stedet for det fag, eleven fritages for.

National trivselsmåling:

Fortuna gennemfører alle obligatoriske nationale trivselsmåling for folkeskolen.

Nationale test:

Alle elever afholder de obligatoriske og frivillige nationale test

Folkeskolens 9.-klasseprøver:

Fortuna havde ved folkeskolens prøver maj/juni 2019 6 elever til folkeskolens afgangsprøver. Eleverne aflagde 100 % af de mulige afgangsprøver med et karaktergennemsnit for de bundne prøver på 5,6.

Beskrivelse af undervisningsmidler og materialer, herunder it-udstyr:

Fortuna bruger relevant IT i undervisningen, og ved skolestart får hver elev sin egen arbejdsplads med computer. Klasserne har også iPads til brug i undervisningen. Skolen har adgang til en lang række digitale læremidler som fx Gyldendal.dk og Clio-online.

C. Indhentet materiale før tilsynsbesøg:

Der er indhentet følgende dokumenter:

- Oversigt over undervisningspersonalet, herunder lærernes linjefagskompetencer

- Oversigt over elever med angivelse af klasse samt skolealder
- Skemaer for klasser/ enkelte elever, der evt. undervises i hjemmet
- Beskrivelse af samarbejde med prøveretsskole
- Elevskemaer for alle elever
- Timefordelingsplan for skoleåret 2019/20
- Standpunktskarakterer for 8-9 klasses elever
- Liste over afgangselever/ tilmeldte prøver maj/juni 2020
- Fritagelser for fag
- Årsplan for Fortuna
- Liste over digitale læringsplatforme
- Tre eksempler på elevplaner

Beskrivelse af forhold for det enkelte barn:

A. Undervisningsstedets notater vedrørende den enkelte

Elevplaner:

Det vurderes, at de fremsendte eksempler på elevplaner lever op til bekendtgørelsen om digitale elevplaner.

B. Magtanvendelse i forbindelse med undervisningen

Hvordan arbejdes der med området:

Fortuna er underlagt Københavns Kommunes vejledning for brugen af magtanvendelser i folkeskolen.

Skolechefen for Fortuna afholder to gange årligt kurser på Fortuna hvor hele personalegruppen deltager. Her gennemgås forskellige opmærksomhedspunkter i forhold til den daglige drift og Københavns Kommunes vejledning på området. Herunder gennemgang af de afværgekort og strategier, som Fortunas psykologer udarbejder på alle elever, ligesom statistikker på området bliver gennemgået.

Alle nyansatte på Behandlingsskolerne skriver under på, at vejledningen er gennemlæst og forstået.

Fortuna gennemfører desuden forløb, hvor der sammenlignes data på elevniveau, og følger denne udvikling tæt.

Beskrivelse af tilsynsbesøg:**A. Observationer af undervisningen**

Tilsynet har bestået af et undervisningstilsyn med enkeltelever, der har kunnet tåle tilstedeværelsen af tilsynet – se under vurderinger nederst i rapporten.

08.30-09.05

Dansk med enkeltelev 1 i eget undervisningsrum. Eleven undervises af en lærer, der straks kl.08.30 skriver lektionens program op på en whiteboardtavle. Efterfølgende bedes eleven læse sine læringsmål for lektionen højt for læreren. De er fx: "Jeg kan analysere en reklame". Der brainstormes med eleven over tre spørgsmål relateret til emnet, og læreren skriver noter fra denne op på tavlen undervejs. Eleven skriver efterfølgende selv disse ned på et stykke papir, og tilsynet orienteres om, at eleven pt. træner sin notatteknik, når dette er muligt. Ud af fire udleverede reklamer vælger eleven derefter et par stykker, og der tales med læreren om hvem der er afsenderen, modtageren osv. Der skulle derefter ses en reklame på YouTube på elevens computer, men denne driller, og der og tales derfor om virkemidlerne i nogle af de på papir udleverede. Eleven og læreren evaluerer derfor kort dagens læringsmål.

Undervisningstiden er styret af en timetimer, og dagens program er visualiseret med piktogrammer.

Det ses af oversigten over undervisningspersonalets kompetencer, at læreren har undervisningskompetence i faget.

09.05-09.20

Dansk med enkeltelev 2 i eget arbejdsrum. Tilsynet orienteres inden lektionen af elevens lærer om, at eleven muligvis ikke kan rumme tilsynet, og har nogle aftalte bagdøre i form af nogle aftalekort, som eleven kan trække, hvis tingene bliver for svære at rumme for vedkommende.

Der arbejdes fagligt i dansk med *den personlige beretning*, hvilket også ses skrevet op på en lille tavle i elevens arbejdsrum. Tilsynet må indledningsvist kreativt og afvæbnende beskrive baggrunden for besøget hos eleven, og at der kun kigges på undervisningen og ikke eleven. Dette hjælper lidt, og eleven kommer sammen med læreren i gang med at arbejde med en beskrivelse af en rejse, som eleven har været på med sin familie. Der arbejdes her på papir på et kopiark.

Det ses af oversigten over undervisningspersonalets kompetencer, at læreren har undervisningskompetence i faget.

09.20-10.00

Matematik med enkeltelev 3 i eget undervisningsrum. Eleven undervises af en lærer, og denne italesætter indledningsvist elevens læringsmål og tegn på læring for forløbet. Det konstateres, at læringsmålene også hænger fysisk på væggen i lamineret form. Eleven og læreren arbejder sammen om det faglige, og dette foregår i god ro og orden. Det ses, at eleven let er i stand til at imødegå tegnene på læring, der bl.a. indebærer, at eleven skal kunne stille fire matematiske spørgsmål til en opgave. I afslutningen af timen, kl. 09.48 evaluerer eleven egne læringsmål i Meebook, og dagens program gennemgås for det sikrer, at eleven har nået det hele. I de sidste ti minutter arbejdes der med forskellige matematiske problemstillinger, som eleven selv har medbragt.

10.00-11.00

Ildræt med gruppe 5. Fem elever og fem personaler, heraf en lærer, deltager i idræt, og alle elever er omklædt i matchende outfits. Undervisningen foregår i TK-hallen beliggende ca. 10 minutters gang fra Fortuna at gå derover. Eleverne samles her i en rundkreds, hvor læringsmålene for forløbet gennemgås - fx er et af målene, at eleverne undervejs skal kunne give eksempler på fair play i det stikbold der efterfølgende skal spilles. Både voksne og børn deltager i spillet, og eleverne synes at det er sjovt.

11.30-12.30

Frokost med skolens leder og elevpause.

12.30-13.00

Naturfag med gruppe 1. Der er på dagen kun en elev i gruppen ud af fire mulige, og det ses, at gruppen har et forløb om vand. Undervisningen, der forestås af en lærer, foregår læringsmålsfokuseret, og programmet for dagen er ligeledes skrevet op på tavlen i en meget detaljeret form. Undervisningen foregår som en lærerstyret monolog, hvilket til dels kan tilskrives elevens utilpashed ved tilsynets tilstedeværelse. Som lektionen skrider frem, byder eleven ind med svar på enkelte spørgsmål. KL 12.45 evaluerer eleven opfyldelsesgraden af læringsmålene ved at besvare arbejdsspørgsmål på papir. Denne evalueringsform er valgt af eleven selv, selvom den indledende tekst er læst digitalt. Tilsynet præsenteres imens for et planlagt Find2learn forløb om det samme emne, som eleven og læreren i fællesskab dog har fravalgt grundet

vejret (spørgsmålene skulle have været besvaret digitalt på en planlagt tur i lokalområdet).

Det ses af oversigten over undervisningspersonalets kompetencer, at læreren har undervisningskompetence i faget fysik/kemi.

13.00-13.30

Engelsk med enkeltelev 4. Tilsynet orienteres af en lærer om, at eleven ikke er så vild med at tale engelsk, men at det alligevel er planlagt i lektionen, at eleven skal arbejde med at oversætte fire sider i elevens arbejdsbog "Boost" fra engelsk til dansk. Eleven er i stand til at indgå i dette arbejde, men skal motiveres til evalueringen. Denne består af en Kahoot med spørgsmål om det læste. Der tales efterfølgende lidt om læringsmålet der var, at eleven skulle kunne oversætte teksten. Kl. 13.24 laves der "brainbreaks" med småøvelser der trækkes fra kort (på engelsk).

13.30-14.00

Madkundskab med enkeltelev 5 og en pædagog. Tilsynet introduceres til elevens forløb i faget, læringsmål og skema. Dernæst læses opskriften til dagens menu (knækbrød) igennem. Læringsmålene for lektionen er allerede gennemgået ved lektionens start. Kl. 13.37 går eleven og pædagogen ud i skolens køkken, hvor undervisningen foregår. Der vaskes hænder og bages - helt efter planen. Eleven følger her selv opskriften med minimal støtte.

13.00-14.30

Tilsynsmøde mellem tilsynsførende og skolens ledelse. Her gennemgås dagens observationer ligesom. Fortunas faglige resultater for folkeskolens afgangseksamen ved maj/juni 2019 italesættes. Se under tilsynets vurderinger for yderligere information.

Fortuna fremlægger på mødet deres forandringsmodel for 2020, og denne drøftes i plenum. I et selvstændigt punkt drøftes området magtanvendelser, og Fortuna orienterer her om deres kontinuerlige arbejde med at forebygge brugen af magt, udarbejdelse af afværgestrategier på elever med selvskadende eller udadreagerende adfærd samt analysearbejde i forbindelse med indberettede hændelser til tilsynet.

--

Tilsynet:

A. Hvem har foretaget tilsynet
Navn: Søren Berg
Stilling: Tilsynsførende
Kontaktoplysninger: Tlf. 23 26 38 20/ soeber@buf.kk.dk
Dato for tilsyn: 27.11.2019
B. Helhedsindtryk
Vurderinger: <p>Jeg finder, at dagbehandlingstilbuddet Fortuna giver et undervisningstilbud, der følger folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser.</p> <p>Målgruppen af elever på Fortuna fremstår meget sårbar, og reagerer på selv meget små forstyrrelser, hvilket er tydeligt for tilsynet på dagen.</p> <p>På baggrund af målgruppens karakteristika vurderer tilsynet, at Fortuna på en række kvalitetsparametre skiller sig særligt positivt ud.</p> <p>Fortunas faglige resultater med et karaktergennemsnit 5.6 og 100 % aflæggelse af folkeskolens 8 bundne prøver ved maj/juni er især meget stærke.</p>

På undervisningssiden kan det desuden konstateres, at der i alle fag arbejdes læringsmålsfokuseret efter en optimal didaktisk relationsmodel, der tilgodeser selv meget skrøbelige elevers specialpædagogiske behov. Lektionerne har en sammenlignelig struktur på tværs af de forskellige teams, og der ses et stort fokus på at facilitere sociale læringsrum for eleverne, der ellers er indskrevet i et 1:1 tilbud. Fx ved strukturerede fritidsaktiviteter på skolens udearealer, fællesundervisning i idræt o.l.

Tilsynet vurderer desuden, at Fortuna arbejder fuldstændigt professionelt med at forebygge brugen af magt i tilbuddet gennem et højt specialiseret arbejde med afværgekort og strategier for udsatte elever. Tilbuddets specialpsykolog og øvrige psykologer kvalitetssikrer dette arbejde.

Pædagogiske anbefalinger for dagbehandlingstilbuddet:

Tilsynet vurderer, at Fortunas forandringsmål med at implementere elementer fra *Approaches to Learning-teorien* i tilbuddets drift ligger indenfor tilbuddets udviklingszone, og har på den baggrund ingen specifikke pædagogiske anbefalinger, der ligger udenfor dette fokus.

C. Evt. stillede krav til dagbehandlingstilbuddet, og aftaler mellem tilsynsmyndighed og institution

Fortuna skal indenfor tre uger fremsende lægeerklæringer på alle elever i reduceret skema til tilsynet

Godkendelse

Dato:	Skoleleder af dagbehandlingstilbud:
Kommentarer: Tilsynsrapporten bedes underskrevet af skoleleder og returneret til tilsynsførende samt lægges tilgængeligt på skolens hjemmeside senest 3 uger efter modtagelsen.	

Det er muligt at vedlægge kommentarer til rapporten. Disse evt. kommentarer indarbejdes ikke i rapporten, men vil fremgå som bilag.